

V. Akademiske Grader.

1. Om Ophævelsen af den med Doktorgraden i de forskjellige Fakulteter forbundne Rang.

Under 29de Juni 1871 modtog Konsistorium fra det lægevidenskabelige Fakultet en Henstilling om, at det vilde virke hen til at faa Doktorværdigheden ved Universitetet forandret til en rent videnskabelig Kvalifikation, saa at den til denne Værdighed tidligere knyttede Rang for Eftertiden bortfaldt, og at de, som hidtil havde erhvervet Doktorgraden i Følge Ansøgning, maatte kunne fritages for den med samme forbundne Rang.

Anledningen hertil var givet af Dr. med. H. Krabbe, Assistent ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, som i April 1870 i Henhold til Lov af 26de Marts 1870 § 7 og Anordningen af 2den April s. A. havde ansøgt Indenrigsministeriet om Fritagelse for den Rang, der fulgte af den af ham erhvervede medicinske Doktorgrad ved Universitetet og ikke medførtes af hans Bestilling som Assistent ved den nævnte Anstalt. Herpaa svarede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 16de Juni s. A., at da Doktorværdigheden som saadan i Følge Lovgivningen medførte en bestemt Rang, kunde der ikke bevilges nogen, saa længe han var i Besiddelse af denne Værdighed, Fritagelse for den med samme forbundne Rang, hvilken alene vilde kunne bortfalde, naar den paagjældende vilde give Afkald paa selve Doktorværdigheden, og ved allerhøjeste Resolution havde erholdt sit Doktordiplom annulleret. Da der herefter ikke afgjordes, hvorvidt han var pligtig at betale Rangskat som Doktor medicinæ, indgav han den 19de Juni s. A. en Forespørgsel herom til Finantsministeriet, der den 24de s. M. meddelte, at det ikke kunde finde den i Lov af 26de Marts 1870 § 7 optagne Bestemmelse om Rangskattens Bortfalden for den med et Embede eller en Bestilling forbundne Rang anvendelig paa den Rang, som efter Rangforordningen var forbundet med Doktorværdigheden. Efter en fornyet Indstilling fra Dr. Krabbe til Indenrigsministeriet om i Henhold til Lov af 26de Marts 1870 § 7 og Anordningen af 2den April s. A. at fritages for den ikke til hans Bestilling knyttede Rang, i alt Fald saa længe han som Bestillingsmand var i Statens Tjeneste, svarede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet den 21de Juli, under Henvi- sning til sin tidligere Skrivelse, at det ikke skjønnede rettere, end at hverken den nævnte Lov eller den kongelige Anordning kunde finde Anvendelse paa den Rangskatforpligtelse og den Rang, der i Følge den gjældende Lovgivning var forbundet med den akademiske Grad. Herefter var det altsaa blevet klart, at den eneste Maade, paa hvilken man kunde opnaa Fritagelse for den med Doktorværdigheden forbundne Rang, var at give Afkald paa selve Doktorværdigheden, og Dr. Krabbe forelagde derfor det lægevidenskabelige Fakultet Sagen, idet han henstillede til det, om det ikke maatte finde sig foranlediget til at virke hen til, at den i Følge Lovgivningen med den medicinske Doktorværdighed forbundne Rang maatte bortfalde.

Fakultetet bemærkede i sin Skrivelse til Konsistorium, at det forekom det at være i og for sig abnormt, at den videnskabelige Kvalifikation, hvorfor Doktorgraden var et Udtryk, skulde være forbundet med Rang, da Rangen aabenbart var etAttribut, som var Doktorgraden aldeles uvedkommende. Endnu mere abnormt vilde det imidlertid være, om Staten vilde annullere det fra Universitetet ved Afhandlingen og Forsvarshandlingen erhvervede Doktordiplom, naar vedkom-

mende Doktor ønskede sig fritaget for Rang og den deraf flydende Rangskat. Da derhos Bestemmelsen i Lov af 26de Marts 1870 § 7 vilde kunne have uheldige Følger for det videnskabelige Liv ved Universitetet, idet Universitetet for Fremtiden ikke vilde kunne tildele Doktorværdigheden til Bestillings- eller Embedsmænd, som altsaa ikke vilde kunne skaffe sig Berettigelse til at virke som Privatdocenter ved Universitetet eller erhverve den Anseelse lige over for Udlandet, som Doktorværdigheden fører med sig, og da Ministeriets Fortolkning af Loven i Praxis havde givet Anledning til forunderlige Konsekventser, i det mindste lige over for Doktores medicinæ, i hvilken Henseende henvistes til, at Professorerne i det medicinske Fakultet, der rangere i Rangforordningens 4de Klasse, for saa vidt de ere Doktores medicinæ tillige maa betale Rangskat efter Rangforordningens 8de Klasse, ansaa Fakultetet det for særdeles ønskeligt, om Doktorværdigheden kunde blive stillet paa samme Plads her, som ved andre Universiteter, derved at Rangens bortfaldt.

Ved at forelægge Ministeriet denne Sag bemærkede Konsistorium i Skrivelse af 26de Juni 1871, at det omhandlede Spørgsmaal ikke særskilt vedkom det lægevidenskabelige Fakultet alene, men at det i lige høj Grad havde Interesse for alle Fakulteter og derved for Universitetet i det hele, og at det derfor fortjente Opmærksomhed, da der af denne tilsyneladende mindre betydelige Aarsag let kunde udvikle sig Virkninger, som vilde være lidet heldige for de akademiske Forhold. Uden at ville indlade sig paa nogen Bedømmelse af, om den Fortolkning af Loven af 26de Marts 1870 § 7, som fra Finantsministeriets Side var hævdet, var rigtig og vilde blive anerkjendt ved Domstolene, fremhævede man blot, at selv om den med Doktorgraderne i de forskellige Fakulteter forbundne Rang ikke kunde stilles i Klasse med en Embedsrang, og saaledes ikke uden videre falde bort ved Lov af 26de Marts 1870 § 7, var det dog i højeste Grad anomalt og stridende mod de akademiske Forholds Natur og Væsen og deres Opfattelse baade her og andetsteds at betragte og behandle Doktorværdigheden som en almindelig Titel, og den med Doktorgraden forbundne Rang som en almindelig Titelrang. En saadan Opfattelse vilde tilbagetrænge det, som overalt ved Universiteterne havde været og var det væsentlige ved Doktorgraden, lige saa vel som ved de andre akademiske Grader, nemlig at det var en ved en Mands egne videnskabelige Præstationer erhvervet akademisk Anerkjendelse af hans Kompetence til at optræde som Docent fra det akademiske Katheder, og ingenlunde en, af Landsherren tildelt Naadesbevisning, saaledes som de almindelige Titler, medens den derimod paa en aldeles unaturlig Maade lagde Vægt paa det tilfældige og uvæsentlige Moment, at Staten her i Landet havde tillagt den højere akademiske Grad Doktorgraden en vis Rang, medens en saadan ikke var knyttet til de lavere akademiske Grader, Licentiatgraden og forhen Magistergraden. Ikke mindre stødende var det, naar Universitetets egen Overbestyrelse i Kraft af den nævnte Betragtning af Doktorgraden som en almindelig Titel skulde være nødt til at give den, der ønskede at fritages for Rangskat af denne Grad, Anvisning paa at frasige sig Doktorværdigheden i det hele. Bortset fra, at Konsistorium overhovedet ikke kunde indrømme, at nogen vilkaarlig kunde frasige sig en akademisk Grad, enten den var forbundet med Rang eller ikke, maatte det i alt Fald erkjendes at være en aldeles ubillig Fordring, at nogen, fordi han ikke satte Pris paa den med Doktorgraden forbundne Rang og ønskede at fritages for den deraf flydende Skat, skulde

nødes til at frasige sig de med Doktorgraden forbundne og i dennes egentlige Væsen grundede akademiske Rettigheder, navnlig jus docendi, og det vilde derhos være i høj Grad stridende mod Universitetets Tarv at give en saadan Anvisning, eftersom det overalt med Foje ansaas for at være i Universitetets og Videnskabens Interesse, at Mænd, der havde godtgjort deres Kompetence til at optræde som Lærere i Forhold til den akademiske Ungdom, ikke bortstødtes fra, men snarere hendroges til en saadan Virksomhed, naar deres Tid og Lejlighed tillod dem det, eller de i deres Studier traf paa noget, som de havde Lyst til ad denne Vej at meddele. Konsistorium troede derfor, at den eneste rette Vej til at løse de opstaaede Spørgsmaal angaaende Rangskat af Doktorgraderne i de forskellige Fakulteter, vilde være for Fremtiden at ophæve den med disse Grader forbundne Rang, samt i Forbindelse hermed at aabne dem, der for Tiden vare i Besiddelse af Doktorgraden, Adgang til at frasige sig den med samme forbundne Rang, og derved opnaa Befrielse for Rangskat, uden at dette fik nogen Indflydelse paa de akademiske Rettigheder, som vare forbundne med bemeldte Grad. Paa denne Maade traadte det naturligt frem, at Doktorgraden i sit egentlige Væsen var en rent akademisk Værdighed og ikke nogen almindelig borgerlig Titel, og at den var af samme Natur og Beskaffenhed som den lavere akademiske Grad Licentiatgraden, med hvilken der aldrig havde været forbundet nogen Rang. En Medvirkning af Lovgivningsmagten for at træffe den Bestemmelse for Fremtiden, at ingen Rang skulde være forbundet med Doktorgraderne skjønnedes ikke at være nødvendig; den syntes at kunne gives ad administrativ Vej. Men naar en saadan Bestemmelse gaves, syntes det at fremstille sig som en højst naturlig Følge, at der aabnedes de nuværende Doktorer Adgang til at frasige sig den med Doktorgraden forbundne Rang, der saaledes end mere stempledtes som et aldeles uvæsentligt Tilbehør til samme. I Henhold hertil indstillede Konsistorium, at Ministeriet vilde virke hen til, at den med Doktorgraden i de forskellige Fakulteter i Følge Frd. 9de Januar 1824 § 8 forbundne Rang bortfalder for dem, der herefter erhverve denne akademiske Grad, samt at der gives dem, der have erhvervet Doktorgraden, Adgang til at frasige sig den med samme forbundne Rang og derved befries for Rangskat, uden at dette har nogen Indflydelse paa de øvrige med Doktorgraden forbundne, i bemeldte Forordning omhandlede akademiske Rettigheder.

Denne Betragtningssmaade tiltraadte Ministeriet i den for Kongen nedlagte Forestilling med den Bemærkning, at Afskaffelsen af denne Rang kun vilde medføre en ubetydelig Nedgang i Rangskattens Beløb. Ved kgl. Resolution af 27de August 1871, se Bekj. fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 30te s. M., blev det derefter bifaldet:

„at den med Doktorgraden i de forskellige Fakulteter ved Universitetet i Følge Forordning af 9de Januar 1824 § 8 forbundne Rang bortfalder for dem, der herefter erhverve denne akademiske Grad, og

at det allernaadigst maa tillades dem, der alt have erhvervet Doktorgraden, at frasige sig den med samme forbundne Rang, uden at dette faar nogen Indflydelse paa de øvrige med Doktorgraden forbundne, i bemeldte Forordning omhandlede akademiske Rettigheder, hvorom enhver, der agter at benytte denne Tilladelse, har at indgive skriftlig Erklæring til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, som derefter har at afgive allerunderdanigst Beretning om enhver Rangfrasingelse, der i Overensstemmelse hermed har fundet Sted, og tillige har

at underrette Finantsministeriet om det Datum, under hvilket Erklæringen herom er indgivet.

2. Om Afskaffelse af Licentiatgraden i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

Forud for den kgl. Resolution af 10de Maj 1854, bekjendtgjort under 19de s. M., hvorved Licentiatgraden i det medicinske Fakultet samt Magistergraden afskaffedes, gik der langvarige og vidtløftige Forhandlinger indenfor Universitetets eget Omraade, saa vel som med Ministeriet (se Lindes Meddelelser f. 1849—1856 S. 50—69). Under disse Forhandlinger blev det af et Mindretal i Konsistorium, til hvilket blandt andet Professorerne J. E. Larsen og F. C. Bornemann hørte, foreslaaet, at der overhovedet og navnlig i det juridiske og filosofiske Fakultet kun burde være en akademisk Grad, Doktorgraden, jfr. Lindes Medd. S. 53. Da Spørgsmaalet paa et senere Trin af Forhandlingerne blev forelagt den akademiske Lærerforsamling, hvis Erklæring i Følge Kundgjørelse af 18de September 1850 § 2 litr. b. skulle anses som det endelige Udtryk af Universitetets Mening og Ønsker, gjorde den Hovedbetragtning sig gjældende i Lærerforsamlingen, at det efter den udviklede Universitetslovgivning om Statsexamina syntes unaturligt at bibeholde mere end en akademisk Prøve, hvoraf Universitetet betinger *venia docendi*. Man enedes derfor om at foreslaa, at hvad der tidligere undtagelsesvis havde været bragt i Forslag fra det lægevidenskabelige Fakultet, nemlig at man skulde indskrænke sig til Doktorgraden, blev den almindelige Regel for alle Fakulteter med Undtagelse af det theologiske Fakultet, ved hvilket det antoges, at de tvende Grader som hidtil maatte bibeholdes i Følge de Grunde, der i sin Tid fremhævedes af Konsistoriums Majoritet, og som fremdeles fastholdtes af de theologiske Professorer, jfr. Lindes Medd. S. 62. Dette Forslag fandt imidlertid ikke dengang Ministeriets Bifald, for saa vidt det juridiske Fakultet angik, men af Grunde, som nærmere angaves i Ministeriets allerunderdanigste Forestilling til Kongen, jfr. Lindes Medd. S. 63, blev den nye Foranstaltning, Afskaffelsen af den lavere akademiske Grad, indskrænket til de tre Fakulteter, det lægevidenskabelige, det filosofiske og det matematisk-naturvidenskabelige, medens det for det juridiske Fakultets Vedkommende i saa Henseende forblev ved de ældre Bestemmelser.

I Januar 1872 bragtes denne Sag atter under Forhandling. I en gennem Konsistorium den 25de Januar 1872 indgivet Indstilling til Ministeriet udtalte det rets- og statsvidenskabelige Fakultet, at da det havde al Grund til at antage, at der hyppigere end før vilde indkomme Begjæringer om at disputere for akademiske Grader i Fakultetet, var det blevet foranlediget til at optage til fornyet Overvejelse det Spørgsmaal, om der virkelig var Grund til at bevare de to akademiske Grader, Licentiat- og Doktorgraden, i Fakultetet, og var kommet til det Resultat at maatte gjenoptage det ældre Forslag om Forandring heri, saaledes, at der i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet, ligesom i det lægevidenskabelige, det filosofiske og det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, kun blev en akademisk Grad, Doktorgraden, af hvilken den eneste væsentlige med Graderne forbundne akademiske Rettighed, nemlig *venia docendi* betingedes. Fakultetet bemærkede i denne Anledning, at Fakultetet ikke kunde dele den Frygt, der i sin Tid udtaltes af Ministeriet, at Doktorgraden i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet, naar Licentiatgraden afskaffedes, og Adgangen til Doktorgraden blev ordnet paa samme

Maade som nu Adgangen til Licentiatgraden, vilde tabe i Anseelse og blive en Prøve, som det ikke var vanskeligt for Kandidater med ikke meget mere end sædvanlig Dygtighed at underkaste sig, især naar Afhandlingen kunde affattes og Forsvaret foregaa paa Dansk. Hvad det angik, at Afhandlingen skrives og forsvares paa Dansk, troede man, at det var saa langt fra, at dette vilde lette Prøven, at meget snarere det modsatte vilde være Tilfældet. Ganske vist kunde det fremmede Sprog blive en aldeles principløs Hindring for Tankernes naturlige og frie Udvikling, baade i Skrift og Tale, og saaledes afholde Mænd fra at disputere, som ikke besad en, deres øvrige Lærdom og Dannelse uvedkommende Færdighed i at bruge det latinske Sprog. Men netop Brugen af det fremmede Sprog tjente vistnok ofte til at dække Mangel paa grundig Indsigt i Tingen selv, og dets Ubrugelighed til at fremstille og skarpt betegne de mangfoldige moderne juridiske Begreber maatte lamme Disputationsforhandlingen og betage den meget af dens Kraft og Evne til dybtgaaende Prøvelse af den disputerendes Dygtighed og juridiske Dannelse. Dernæst troede man ikke, at der var nogen Grund til at frygte for, at det rets- og statsvidenskabelige Fakultet skulde sætte sine Fordringer til de Præstationer, af hvilke Doktorgradens Opnaaelse gjøres afhængig, saa lavt, at enhver Kandidat af ikke meget mere end sædvanlig Dygtighed kunde opfylde dem. Det kunde vistnok antages, at Fakultetet ligesom de andre Fakulteter, i hvilke den lavere akademiske Grad er afskaffet, vilde vide at fastholde saadanne Fordringer til den hele Prøve, at ingen kunde underkaste sig den, som ikke baade i Henseende til videnskabelig Dannelse i Almindelighed og i Henseende til Behandlingen af det specielle Æmne, som var valgt til Disputatsens Gjenstand, fyldestgjorde de Fordringer, som maa stilles til den, der aspirerer til at opnaa *venia docendi*. Forholdet kunde i det hele taget med Sikkerhed antages at ville blive det samme i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet, som i de andre Fakulteter, i hvilke kun en akademisk Grad findes. Man kunde ikke indrømme, at der var nogen Grund til, at der skulde være en forskjellig Regel for de nævnte Fakulteter; thi om der end maaske i den theologiske Verden havde vedligeholdt sig en Tradition, i Følge hvilken den theologiske Doktorgrad holdes meget højt som en akademisk Værdighed, der kun bør tildeles sær fremragende Theologer, var dette utvivlsomt aldeles ikke Tilfældet for det rets- og statsvidenskabelige Fakultets Vedkommende. Det kunde ikke paastaas, at den juridiske Doktorgrad i den almindelige Opfattelse betragtedes paa nogen væsentlig anden Maade, end den medicinske eller filosofiske, og Fakultetet indsaa ikke, at der var nogen Grund til ved udvortes Foranstaltninger at fremkalde en anden Opfattelse af Doktorgraden i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet, end af den medicinske og den filosofiske Doktorgrad. Men hertil kom, at det var forbundet med flere Ulemper at fastholde og gennemføre den Adskillelse mellem Licentiatgraden og Doktorgraden, som var hjemlet ved den bestaaende Lovgivning, navnlig Forordningen af 9de Januar 1824. Det var, som det af denne Forordnings §§ 4 og 5, sammenholdt med § 3 vil ses, ikke Afhandlingens større eller mindre videnskabelige Værd, der afgjorde, om den kunde antages som en Adkomst til Licentiat- eller Doktorgraden, en Afvejning, som det i øvrigt i mange Tilfælde kunde være vanskeligt og ubehageligt nok at anstille, men Adgangen til Doktorgraden var forbeholdt „Mænd af bekjendt Lærdom, der enten ere i anselige Embeder eller ved videnskabelige Skrifter have udmærket sig“. Ligesom det overhovedet kun lidet stemmede med

Tidens herskende Anskuelse og Synsmaader at lade det Moment, om en Mand er i anseligt Embede eller ikke, være afgjørende med Hensyn til Spørgsmaalet, om han kan stedes til at erhverve en akademisk Grad, noget, som dog syntes ene og alene at maatte afhænge af hans videnskabelige Dygtighed, saaledes førtes Fakultetet i de enkelte Tilfælde ind paa højst ubehagelige Afgjørelser, naar det skulde drage denne i sig selv aldeles ubestemte Grænse mellem anselige Embeder og Embeder, som ikke kunde benævnes saaledes. Det vilde være lidet heldigt, om Fakultetet skulde blive nødt til, medens man admitterede en Mand paa Grund af hans anselige Embede til at disputere for Doktorgraden, at nægte en anden Mand, der havde præsteret en Afhandling, som i videnskabelig Værd stod lige saa højt eller endog højere, alene fordi Fakultetet ikke kunde anerkjende det Embede, hvori han var, for at være anseligt. Fakultetet var derfor efter moden Overvejelse af hele denne Sag kommet tilbage til den allerede engang af Universitetet hævdede Anskuelse, at man for det rets- og statsvidenskabelige Fakultets Vedkommende burde træffe den samme Ordning af de akademiske Grader som i det medicinske, filosofiske og mathematisk-naturvidenskabelige Fakultet, og indstillede derfor, at Licentiatgraden for Fremtiden bortfaldt, og at der i dette Fakultet herefter kun meddeltes en akademisk Grad, nemlig Doktorgraden, til hvilken Adgangen stod aaben efter de samme Regler som hidtil havde været gjældende for Licentiatgraden, samt at de nuværende licentiati juris skulde anses som doctores.

Konsistorium indsendte den 2den Februar Fakultetets Forslag til Ministeriet, med Bemærkning, at det ganske maatte tiltræde det. Ministeriet erklærede sig derefter i Skrivelse til Konsistorium af 10de s. M. villigt til at foretage de fornødne Skridt til Afskaffelsen af Licentiatgraden i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet, men ønskede forinden at modtage en Erklæring fra det theologiske Fakultet om, hvorvidt der maatte være Anledning til at træffe en lignende Foranstaltning for den theologiske Licentiatgrads Vedkommende, og Konsistorium tilskrev derfor bemeldte Fakultet i denne Anledning. Det theologiske Fakultet afgav imidlertid under 2den April den Erklæring, at det ikke kunde anse det for hensigtsmæssigt at lade den theologiske Licentiatgrad bortfalde. Det miskjendte vel ikke, at det i og for sig kunde være naturligt, at alle Fakulteter ogsaa i denne Henseende stilledes under samme Vilkaar, men det fremhævede, at de theologiske Fakulteter ved Siden af den videnskabelige Ligestilling stod i et særegent Forhold til Kirken, det kirkelige Embede, den kirkelige Virksomhed, og at det heraf var en Følge, at den theologiske Doktorværdighed ved protestantiske Universiteter lige siden Reformationens Tid havde haft og endnu havde en dobbeltsidet Karakter: som Paaskjønnelse af Fortjeneste dels af theologisk Videnskabelighed, dels af kirkelig Embedsførelse. Denne Karakter og dens Betydning vilde tabes, naar en ung Kandidat, selv uden at være ansat i Kirkens eller Statens Tjeneste, skulde ved et enkelt Arbejde, der maatte erkjendes som et uforkasteligt Vidnesbyrd om fortsat videnskabeligt Studium, kunne erhverve den theologiske Doktorgrad. Ved alle protestantiske theologiske Fakulteter i Udlandet bestod en dobbelt Grad, og det theologiske Fakultet ved Kjøbenhavns Universitet vilde derfor ved at afskaffe Licentiatgraden og for Fremtiden kun beholde en akademisk Grad, i dette Punkt opgive den almindelige kirkelige Tradition og skille sig fra hidtil gjældende Skik og Brug ved andre Universiteter, altsaa komme til at indtage et isoleret Standpunkt.

Denne Erklæring tiltraadtes af Konsistorium og indsendtes til Ministeriet under 20de April. I den for Kongen nedlagte Forestilling henholdt Ministeriet

sig til, hvad der af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet var anført, ligesom det ogsaa i det af det theologiske Fakultet anførte fandt tilstrækkelig Grund til ikke at gjøre Skridt til ogsaa i dette Fakultet at afskaffe Licentiatgraden. Ved kongelig Resolution af 11te Maj 1872, bekendtgjort den 15de s. M., er det herefter blevet fastsat:

at Licentiatgraden i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet ved Universitetet for Fremtiden maa bortfalde, og at der i dette Fakultet herefter kun meddeles en akademisk Grad, nemlig Doktorgraden, til hvilken Adgangen staaar aaben efter de samme Regler, som hidtil have været gjældende for Licentiatgraden, samt

at de nuværende licentiati juris for Fremtiden maa anses som doctores.

— I den oven for omtalte Erklæring, som det theologiske Fakultet afgav med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt der maatte være Grund til at søge Licentiatgraden ophævet ogsaa i dette Fakultet, bemærkede det, efter at have udtalt sig herimod, at det vilde være ønskeligt, om den theologiske Doktorgrad oftere blev uddelt, end Tilfældet havde været i Fortiden, da Tildelelsen af Dokortitelen havde været indskrænket til enkelte sjældent forefaldende højtidelige Anledninger, og bebudede en nærmere Udtalelse herom, naar Spørgsmaalet om Licentiatgraden havde fundet sin Afgjørelse. I denne Udtalelse, der indkom til Konsistorium den 22de Oktober 1872, bemærkede Fakultetet, at Tallet af de theologiske Doktorer her i Landet var indskrænket til ganske enkelte Personer, alle af betydelig fremrykket Alder, og at der i de første Aaringer ikke vilde tilbyde sig nogen særlig Lejlighed, der maatte anses som en naturlig Opfordring til Meddelelse af den theologiske Doktorgrad. Fakultetet ønskede derfor en Udtalelse fra Ministeriet om, hvorvidt samme maatte være villigt til at modtage en Indstilling angaaende Tildelelsen af det theologiske Æresdiplom til Theologer og Gejstlige, som Fakultetet antog nærmest maatte komme i Betragtning i denne Henseende. Denne Skrivelse indsendtes til Ministeriet af Konsistorium, der bemærkede, at den Forudsætning, hvorfra Fakultetet gik ud, nemlig, at den theologiske Æresdoktorgrad kun kunde uddeles ved enkelte sjældent forefaldende højtidelige Lejligheder, vel ikke var rigtig, da den i Følge Forordningen af 9de Januar 1824 § 5 in fine kan uddeles aldeles uden Hensyn hertil, men at Fakultetet i ethvert Fald ønskede, før det foretog yderligere Skridt, at have Vished om, at en Indstilling i den nævnte Retning ikke vilde møde Modstand hos Ministeriet. I Skrivelse af 23de November tilbagemeldte Ministeriet, at det ikke fandt Føje til at modsætte sig, at der af Fakultetet gjordes en saadan Indstilling, som omtalt. Noget Skridt i denne Retning blev imidlertid ikke senere foretaget af det theologiske Fakultet.

3. Afgjørelse af enkelte Tilfælde.

I Følge Bekj. 19de Maj 1854, sammenholdt med Forordn. 9de Januar 1824, er Retten til at disputere for den filosofiske Doktorgrad betinget af, at den vedkommende har erholdt bedste Karakter til en Embedsexamen eller har underkastet sig en Magisterkonferents i Overensstemmelse med Universitetets Fundats 7de Maj 1788 Kap. V. § 4. Fra denne Bestemmelse ansøgte cand. med. R. Pedersen, som til den medicinske Embedsexamen kun havde erholdt Karakteren hand illand imigr., og ønskede at disputere for den filosofiske Doktorgrad i det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet over et botanisk Æmne, om Dispensation. Det

mathematisk-naturvidenskabelige Fakultet, hvis Erklæring i denne Anledning begjæredes, ytrede, at da Ansøgeren havde aflagt Beviser paa et selvstændigt og frugtbringende Studium af Videnskabsfag, henhørende under Fakultetet*), mente man ikke at burde tillægge den Omstændighed, at Kand. Pedersen til den lægevidenskabelige Examen kun havde faaet 2den Karakter, nogen prohibitiv Betydning, saa meget mere, som det desuden var et godt haud 1mi. Fakultetet anbefalede derfor Andragendet, og hertil slattede Konsistorium sig i Skrivelse af 28de November 1872.

Efter at Ministeriet i Henhold hertil havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling for Hs. Maj, Kongen, blev det ved allerhøjeste Resolution af 4de Januar 1873 bifaldet, at det tillodes cand. med. R. Pedersen at disputere for den filosofiske Doktorgrad i det mathematisk-naturvidenskabelige Fakultet over et botanisk Æmne, uagtet han til den lægevidenskabelige Embedsexamen kun havde erholdt Karakteren haud illaud 1mi gr.

VI. Akademiske Højtideligheder.

Indbydelsesskriftet til Universitetets Reformationsfest i Aaret 1872 indeholdt en Afhandling af Professor d'Arrest, „Undersøgelser over de nebulose Stjerner i Henseende til deres spektralanalytiske Egenskaber.“ I Anledning af, at en Boghandler i Leipzig havde tilbudt Professor d'Arrest at foranstalte en tysk Udgave af denne Afhandling, ansøgte denne Konsistorium om Tilladelse til, at de til dette Program hørende 2de Lithografier, i et Antal af 400 Exemplarer af hvert, paa Udgiverens Bekostning maatte trykkes hos herværende Stentrykker Tauber. Denne Tilladelse meddelte Konsistorium ved Skrivelse af 12te December 1872.

— Udgiften til de oven for nævnte 2 lithograferede Tavler beløb 110 Rd. Da Udgifterne til Trykningen af Universitetsprogrammerne afholdes af Konsistoriums Normalsum, skulde denne Udgift altsaa ogsaa afholdes heraf. Men da denne efter sin Beskaffenhed var extraordinær, og Normalsummen ved denne Udgift vilde blive ude af Stand til at fyldestgøre de ordinære Krav, der stilles til den, androg Konsistorium hos Ministeriet paa, at den maatte overføres til Udgiftspost 10, „forskjellige løbende og extraordinære Udgifter.“ Dette bevilgede Ministeriet ved Skrivelse af 17de April 1873.

— Indbydelsesskriftet til Reformationsfesten i Aaret 1873 forfattedes af Professor Hammerich. Da denne havde ønsket at der med dette skulde følge nogle Illustrationer, ansøgte han Konsistorium om, at der hertil maatte bevilges et Beløb af 50 Rd., hvilket Konsistorium ved Skrivelse af 13de Juni 1873 bevilgede.

VII. Videnskabelige Samlinger og Anstalter.

1. Den botaniske Have.

Efter den Plan, som var lagt for den nye botaniske Have, vilde der blive givet en egen Afdeling af Museet en saadan Indretning og Udstyrelse med de ornødne Apparater, at de studerende her kunde modtage en til Nutidens Fordringer svarende Vejledning i at anstille anatomiske og fysiologiske Undersøgelser.

*) Han vandt Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den i 1870 udsatte fysiske Prisopgave og tilkjendtes i Foraaret 1872 Akcessit for Besvarelsen af det kgl. danske Videnskabernes Selskabs botaniske Prisopgave.